

**AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKU DJELATNOST**

Podgorica, 16. 02. 2022. godine

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST
povodom svečane dodjele odobrenja za korišćenje radio-frekvencija

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost uspješno je završila postupak javnog nadmetanja za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz i 2,6 GHz za realizaciju javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža. Nakon opsežnih i detaljnih priprema sprovedenih tokom 2021. godine, Agencija je Odlukom od 26. 10. 2021. godine pokrenula postupak javnog nadmetanja, a shodno Dokumentaciji za javno nadmetanje aukcija spektra je sprovedena u periodu od 20-27. decembra 2021. godine. Aukcijski proces se odvijao u dvije faze: nadmetanje za rezervisani spektar (faza pre-aukcije) i nadmetanje za nerezervisani spektar (faza glavne aukcije). Shodno rezultatima aukcije spektra, a nakon uplaćene jednokratne naknade u budžet Crne Gore, Savjet Agencija je na sjednici od 03. 02. 2022. godine donio predmetna odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, a koja su tokom današnje ceremonije uručena privrednim društvima „Crnogorski Telekom“ a.d. Podgorica, „Mtel“ d.o.o. Podgorica i „Telenor“ d.o.o. Podgorica. Ceremonija dodjele odobrenja je održana na Glavnom kontrolno-mjernom centru na Dajbabskoj Gori u Podgorici.

Darko Grgurović, izvršni direktor Agencije, tokom svog obraćanja na ceremoniji dodjele odobrenja podsjetio je prisutne na nadležnosti koje su Agenciji povjerene Zakonom o elektronskim komunikacijama, a koje se odnose na oblast upravljanja radio-frekvencijskim spektrom. Od osnivanja 2001. godine, Agencija je u oblasti upravljanja radio-frekvencijskim spektrom postigla izvanredne rezultate i, što je naročito istakao, *“Agencija je izgradila izuzetan inžinjerski kadar koji u oblasti radiokomunikacija, u kontinuitetu ostvaruje zapažene rezultate, koji su doprinijeli između ostalog visokom stepenu razvoja mobilnih javnih elektronskih komunikacionih mreža i servisa”*. Takođe je istakao da je *“Agencija u ovom segmentu regulatornog djelovanja, imala jasnu politiku i viziju postupanja i pravovremenog pripremanja uslova za implementaciju novih tehnoloških rješenja i dostignuća, koji su prisutni kako kod nas tako i u svijetu”*.

Direktor Grgurović je istakao da je tokom 21 godine rada *“Agencija samo od jednokratnih naknada za dodjelu radio-frekvencija za ekskluzivno korištenje radio-frekvencija za realizaciju javnih mobilnih/fiksnih elektronskih komunikacionih mreža prihodovala za budžet Crne Gore ukupno preko 92,2 miliona eura”.*

Branko Kovijanić, predsjednik Savjeta Agencije, je u svom obraćanju predstavio kratku retrospektivu postupanja Agencije u ovom za crnogorsko tržište elektronskih komunikacija važnom postupku, koje je započelo u oktobru 2020. godine, a završeno donošenjem odobrenja za korišćenje radio-frekvencija na sjednici Savjeta održanoj 03. 02. 2022. godine. Istakao je da je *“ukupni prihod od dodjele radio-frekvencija u predmetnom postupku javnog nadmetanja, koji predstavljaju prihod budžeta Crne Gore, iznosi preko 7,08 miliona eura. Od dodjele rezervisanog spektra (faza pre-aukcije) prihod iznosi 4,43 miliona eura i jednak je početnoj cijeni za obuhvaćene blokove. Od dodjele nerezervisanog spektra (faza glavne aukcije) prihod iznosi oko 2,65 miliona eura i veći je za 218.011,00 eura ili oko 9% od početne cijene za obuhvaćene blokove. Vrijednost nedodijeljenog spektra po početnoj cijeni iznosi 192.000,00 eura”.*

Predsjednik Savjeta Agencije je najavio i početak aktivnosti na pripremi postupka aukcije spektra za 5G sisteme koja je planirana da se sprovede do kraja ove godine.

Upravo završena dodjela raspoloživih radio-frekvencija za mobilne mreže dizajnirana je na način da omogući ostvarenje sljedećih ciljeva:

- očuvanje i podsticanje efektivne konkurencije na tržištu mobilnih elektronskih komunikacionih usluga;
- omogućavanje stabilnog poslovnog okruženja za mobilne operatore i druge investitore;
- kreiranje uslova za dalji razvoj mobilnih elektronskih komunikacionih mreža i usluga i omogućavanje implementacije i razvoja naprednih tehnologija (npr. 5G NR) kroz blagovremenu dodjelu adekvatnih frekvencijskih resursa;
- omogućavanje dostupnosti širokopoljnih usluga

U budžet prihodovano preko 92,2 miliona eura

- **2001. godine** Agencija je tadašnjim mobilnim operatorima ProMonteu GSM (sada Telenor) i Monetu (sada T-Mobile) u administrativnom postupku dodijelila posebne licence za realizaciju 2G mreže, a operatori su platili jednokratne naknade u iznosu od po **8,5 miliona DEM, dakle, ukupno 17 miliona DEM;**
- **2007. godine**, u postupku javnog tendera ProMonteu i T-Mobile-u dodijeljene posebne licence za 3G mreže za koje su **platili naknadu u ukupnom iznosu od 6,41 milion eura.** Na istom tenderu dodijeljena je i posebna licenca za realizaciju 2G i 3G mobilne mreže za koju je Mtel **platio 16 miliona Eura.**
- Tokom **2007. godine i 2009. godine** Agencija je sprovedla dva javna tendera za dodjelu licenci za realizaciju mreže i pružanje usluga fiksnog bežičnog pristupa (FWA). Licence su dobili Mtel, Telenor, BBM, T-Mobile i Verat Net, a za dodjelu ovih licenci je plaćena jednokratna naknada u **ukupnom iznosu od 1,83 miliona eura.**
- **2012. godine** u postupku javnog tendera, mobilni operatori Telenor i Crnogorski Telekom su platili jednokratnu naknadu u **iznosu od 1,65 miliona eura.**
- **2016. godine** u postupku aukcije spektra, nakon 51 runde nadmetanja postignut je ukupni iznos jednokratne naknade za dodjelu odobrenja od **50,65 miliona eura.** Naknade su uplatili Crnogorski Telekom, Telenor i Mtel.
- **2017. godine** sprovedeno je javno nadmetanje za ponovnu dodjelu radio-frekvencija iz opseg 3410-3600 MHz, na kome je Mtelu produženo odobrenje, za **iznos jednokratne naknade od 77,4 hiljade eura.**
- **2021. godine** nakon 8 rundi nadmetanja, postignut je ukupni iznos jednokratne naknade za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija od **7,086 miliona eura.**

- prenosa podataka odgovarajućeg kvaliteta na što je moguće većem dijelu teritorije Crne Gore;
- obezbjeđivanje razvoja elektronskih komunikacionih usluga i infrastrukture za podršku društvenom i ekonomskom napretku Crne Gore;
 - ostvarivanje prihoda za budžet Crne Gore od dodjele radio-frekvencija koji odražavaju tržišnu vrijednost spektra.

Radio-frekvencijski resursi koji su bili predmet dodjele će biti dostupni za implementaciju MFCN (TRA-ECS) sistema uz potpunu primjenu principa tehnološke neutralnosti, što će, kako vjeruju u Agenciji, dovesti do njihove maksimalne valorizacije od strane mobilnih operatora. Posebno se vodilo računa o očuvanju konkurencije na tržištu javnih mobilnih elektronskih komunikacionih usluga i omogućavanju kontinuiteta pružanja usluga velikom broju korisnika, koji uslovi su takođe zadovoljeni.

Odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, koja su izdata sa periodom važenja do 01. 09. 2031. godine operatorima je uručio predsjednik Savjeta Agencije, **Branko Kovijanić**, nakon čega su se **Tatjana Mandić**, izvršna direktorica Mtela, **Stjepan Udovičić**, izvršni direktor Crnogorskog Telekomu i **Branko Mitrović**, generalni direktor Telenora, obratili medijima. Sa aspekta njihovih interesa i poslovnih planova istakli su značaj postignutih rezultata i spektra koji su dobili na korišćenje, te iskoristili priliku da ukažu na stručnost u pripremi i transparentnom sprovođenju ovog važnog postupka.

<https://www.bankar.me/2022/02/16/svecano-dodijeljena-odobrenja-za-koriscenje-radio-frekvencija/>